

Oponentský posudek na bakalářskou práci Jany Čížkovské

Velbloud uchem jehly 1926 a 1936 (filmové adaptace divadelní hry Fr. Langerera)

Bakalářská práce Jany Čížkovské má přesné tematické i výzkumné vymezení: shrnout a zpřehlednit faktografii v produkční historii dvou filmových adaptací komedie Fr. Langerera *Velbloud uchem jehly*. Na tomto poli autorka důsledně setrvává, jejím úkolem není interpretace nebo umělecké hodnocení díla. Ve svém postoji zaujímá k dané látce neutrální badatelský odstup, vědoma si toho, že hodnotové parametry Langrovy hry i její zfilmování se vztahují k zábavné, nenáročné sféře, producentům, kteří do projektu investovali, samozřejmě záleželo na jeho komerčním zisku. Což bylo v souladu s úsilím tvůrců, kteří sice v daném žánru neslevili ze svých ambicí, ale šlo jim o to dosáhnout především diváckého úspěchu.

J. Čížkovská nejprve analyzuje Langerovu hru a srovnává ji s oběma ekranizovanými verzemi (ta nemá v režii K. Lamače se nedochovala, o to obtížněji se její podoba rekonstruovala) i s jinými dramatikovými díly, která byla zfilmována. Shledává zjevné důsledky pocházející z nepřilíš invenčního převodu divadelní předlohy do scénáře: ve scénické (ateliérové) povaze výstupů i v divadelním projevu herců. Hlavní pozornost věnuje diplomandka podrobnému průběhu produkčního procesu a poté vlastní realizaci zvukového filmu v režii Otakara Vávry a Hugo Haase. Účast dominantního populárního herce na režii (Haas navíc svoji roli předtím hrál na divadle) a Vávrovo režisérské začátečnictví se nepochybně odrazily na výsledném tvaru filmu. Čížkovská se dobře orientuje v látce, opírá se o dochovanou dokumentaci (scénář, obchodní doklady, historiografické údaje, fakta zmiňovaná v knižních pramenech a memoárech atd.). Z ohlasů filmu po premiéře - u publika i u kritiky - vyvozuje objektivní závěry o úspěšnosti snímku (až na výjimky, např. kritika Q. J. Kujala), aniž by přeceňovala jeho vcelku průměrný význam v rámci tehdejší čs. kinematografie.

K práci takto exponované nemám vážnější výhrady, Čížkovská prokázala obstojné znalosti materiálu, pečlivé badatelské rešerše v archivech a studium dobového tisku či bibliografických odkazů ji dovedly k zajímavým dedukcím. Požadovala bych možná pečlivější redakci textu, která by jej ještě víc zhodnotila; rovněž postrádám v příloze podrobné filmografické údaje k oběma adaptacím.

Bakalářskou práci Jany Čížkovské doporučuji k obhajobě a navrhuji známku výborně.

Doc. PhDr. Stanislava Prádná

V Praze, 8. 9. 2011